

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลังในการศึกษาค้นคว้า

วรรณคดีเป็นศิลปกรรมประเภทหนึ่ง ที่มีถ้อยคำในภาษาเป็นวัสดุ มีความคิดและเรื่องราวเป็นเนื้อหา นอกจากนี้วรรณคดียังเป็นเครื่องสื่อความหมาย หรือสื่อสารระหว่างผู้แต่งกับผู้อ่าน โดยสารที่วรรณคดีสื่อก็คือเรื่องราวของมนุษย์ เพราะวรรณคดีเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตมนุษย์ (ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุพรรณ, 2522 : 1-2) การแสดงออกของวรรณคดีจึงยากที่จะไม่มีเรื่องราวของมนุษย์ และมนุษย์ก็ได้ใช้วรรณคดีเป็นสื่อแสดงความคิดและความรู้สึก การศึกษาวรรณคดีจึงเป็นการศึกษาชีวิตมนุษย์ และนอกจากนี้วรรณคดีก็เกิดขึ้นเพื่อสนองความต้องการทางสุนทรียภาพ (ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุพรรณ, 2522 : 3) คุณค่าทางสุนทรียภาพจึงเป็นคุณค่าสำคัญที่เชื่อมโยงกับธรรมชาติของวรรณคดี ดังที่ วิทย์ ศิวะศรียานนท์ (2518 : 1-4) กล่าวถึงวรรณคดีว่า วรรณคดีหมายถึงบทประพันธ์ที่รักรังสรรค์ใจผู้อ่าน ปลุกมโนคติ (imagination) ทำให้เพลิดเพลินและเกิดอารมณ์ต่าง ๆ ละม้ายคล้ายคลึงกับอารมณ์ของผู้แต่ง และนอกจากนั้นบทประพันธ์ที่เป็นวรรณคดีจะต้องมีรูปศิลปะ (form) รูปศิลปะนี้เองที่ทำให้เกิดความงาม

ดังนั้นวรรณคดีซึ่งเป็นผลงานสร้างสรรค์ของมนุษย์ ก็ย่อมมีเนื้อหาเชื่อมโยงกับผู้แต่งไม่มากก็น้อย และเป็นที่ยอมรับกันว่าเนื้อหาหลักของวรรณคดี คือประสบการณ์ร่วมของมนุษย์ แต่มีใช้สิ่งที่จะสะท้อนออกมาตรง ๆ ได้ "เพราะผู้ประพันธ์จะต้องเลือกเห็น กลั่นกรอง ประสบการณ์ เพื่อมาหลอมเสียใหม่ให้เป็นงานศิลปะ" (เจตนา นาควิชระ, 2521 : 51) และด้วยเหตุที่วรรณคดีเป็นการแสดงออกของผู้แต่ง ปัจจัยเฉพาะของผู้แต่ง เช่น ทฤษฎีทางวรรณคดี ความคิดเห็นทางการเมือง ปรัชญา ศาสนา และวิธีการเขียน รวมทั้งความรู้เกี่ยวกับสมัยและสังคมของผู้แต่งจึงเป็นสิ่งสำคัญใน "กระบวนการความรู้" ที่จะนำมาใช้ในการวิจารณ์วรรณคดี (สุธา ศาสตรี, 2524 : 98)

อย่างไรก็ตามในการศึกษาวิเคราะห์วรรณคดีนั้น การที่ผู้อ่านต้องเข้าใจตัวงานอย่าง
 ดั่งนั้น มิใช่ที่ผู้อ่านต้องให้ความสำคัญแก่สิ่งภายนอกมากกว่าสิ่งภายในวรรณคดี แต่ผู้อ่าน
 จะต้องศึกษาคิดตามความสัมพันธ์ ระหว่างสิ่งภายในวรรณคดีและสิ่งภายนอก โดยอาจศึกษาจาก
 สิ่งภายนอกวรรณคดีเพื่อย้อนกลับมาสู่สิ่งภายในวรรณคดี (สุธา ศาสตร์, 2524 : 99)

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดศึกษาวรรณคดีที่มีรูปแบบเป็นบทละคร ซึ่งจัดอยู่ใน
 ประเภทที่ผู้แต่งวางตัวเป็นกลาง (Objective Poetry) คือเป็นบทประพันธ์ที่ผู้แต่งเล่า
 พฤติการณ์ของผู้อื่น หรือแสดงความรู้สึกของผู้อื่น มิได้แสดงความเป็นใจของผู้แต่งเอง แต่อย่างไร
 ก็ตามลักษณะการเขียนที่ผู้แต่งวางตัวเป็นกลาง ก็ดูเหมือนว่าจะสำเร็จได้เพียงทางทฤษฎีเท่านั้น
 เพราะผู้แต่งเป็นผู้สร้างวรรณคดีเอง การเสนองานก็ย่อมผ่านทัศนะของผู้แต่งก่อน
 (วิทย์ ศิวะศรียานนท์, 2518 : 77-78) และทัศนะของผู้แต่งย่อมมีส่วนสัมพันธ์กับสังคม ด้วยว่า
 ผู้แต่งคนเดียวกันเปรียบเหมือนคนสามคน คือเป็นผู้แต่งหนังสือ เป็นหน่วยหนึ่งของคนรุ่นนั้น และเป็น
 พลเมืองของสังคมนั้น (วิทย์ ศิวะศรียานนท์, 2518 : 141-142) ผู้แต่งย่อมจะหลีกเลี่ยงจาก
 ผลกระทบของสังคมได้ยาก ผู้แต่งอาจใช้ประโยชน์จากวัตถุดิบในสังคม เพื่อเขียนเรื่องและแสดง
 ทัศนะของตนเอง สิ่งที่ปรากฏในวรรณคดีจึงแสดงทัศนะของผู้แต่งด้วย

ในสมัยรัชกาลที่ 6 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระราชนิพนธ์บท
 ละครไว้เป็นจำนวนมาก โดยเน้นหนักทางบทละครพูด ทั้งนี้เนื่องด้วยผลกระทบจากอารยธรรม
 ตะวันตกในยุคแสงหาอาณานิคม (ดวงมณ จิตรจำนงค์, 2528 : 148) และพระองค์ได้ทรงใช้
 บทละครเป็นเครื่องมือในการเสนอความคิดทางด้านการเมือง และการปกครอง โดยใช่เป็น
 เครื่องโน้มน้าวใจผู้ดู ปลุกฝังความคิดในด้านต่าง ๆ เช่น ปลุกฝังความรักชาติ ในเรื่อง หัวใจ
 นักรบ พระร่วง โพงหาง เป็นต้น นอกจากนี้พระองค์ยังทรงใช้บทละครเพื่อตอบโต้ความคิดทาง
 การเมืองที่พระองค์ไม่ทรงเห็นด้วย ดังจะเห็นได้จากพระราชนิพนธ์เรื่อง ฉวยอำนาจ
 (ชัยอนันต์ สมุทวณิช, 2523 : 76-79) ความคิดเห็นอีกประการหนึ่งที่น่าสนใจ ที่ทรงแสดงไว้
 ในบทพระราชนิพนธ์คือทัศนะต่อคนจีน พระองค์ทรงแสดงทัศนะดังกล่าวทั้งในวรรณคดีประเภท
 บทละคร บทความและบทร้อยกรอง เป็นที่น่าสังเกตว่า พระองค์น่าจะทรงเห็นความสำคัญในการ
 นำเสนอเรื่องนี้แก่ผู้อ่าน

นักคิดนักเขียนร่วมสมัยอีกท่านหนึ่งคือ เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี (สนั่น เทพหัสดิน ณ อยุธยา) ท่านมักใช้นามปากกาว่า "ครูเทพ" ผลงานของท่านส่วนใหญ่เป็นกลอน ร่องลงมา ได้แก่ โคลง ฉันท์ กาพย์ และร่าย ตามลำดับ ส่วนในด้านเนื้อหาเป็นเรื่องราวที่แสดงข้อเท็จจริง และแนวความคิดในทางการศึกษา เศรษฐกิจ การเมือง และจริยธรรม สิ่งที่น่าสนใจคือ ท่านยังใช้ตัวละครเป็นสื่อแสดงความคิดเห็น โดยเฉพาะการเสนอทัศนะที่มีต่อคนจีน แสดงให้เห็นว่าท่านมีความสนใจในเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับคนจีน หรือบทบาทของคนจีนอยู่เหมือนกัน

การที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าฯ และครูเทพ ซึ่งเป็นนักคิดนักเขียนสมัยเดียวกัน ได้ให้ความสำคัญในประเด็นของคนจีน แสดงให้เห็นว่าประเด็นนี้มีความหมายสำคัญในยุคสมัยผู้แตงน่าจะจะมีเหตุผลของการแต่งที่สัมพันธ์กับเหตุการณ์ทางสังคม และมีจุดมุ่งหมายที่จะสื่อสารกับคนร่วมสมัย เพื่อผลทางความคิดบางประการ ผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจที่จะศึกษาทัศนะของผู้แต่ง กลวิธีการนำเสนอ เรื่องตลอดจนผลสำเร็จของการประพันธ์ อันหนึ่งแม้ว่าจะมีการศึกษาและการวิจารณ์พระราชนิพนธ์ใน ร.6 หลายประเด็นด้วยกัน แต่ในประเด็นการศึกษาเปรียบเทียบ และวิเคราะห์ตัวละครในเชิงวรรณศิลป์ยังไม่มีผู้ใดศึกษามาก่อน ผู้วิจัยจึงคิดว่าเป็นประเด็นที่น่าสนใจศึกษาอย่างยิ่ง ซึ่งผลจากการศึกษาผู้วิจัยคาดว่า จะทำให้เข้าใจคุณค่าของวรรณคดีมากยิ่งขึ้น และจะเป็นแนวทางในการศึกษาวรรณคดีแนวนี้อีกต่อไป

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารและงานวิจัย ที่จะเป็นประโยชน์ในการศึกษา ซึ่งเอกสารที่รวบรวมมานั้นมีทั้ง เอกสารที่กล่าวถึงการวิจารณ์ตัวละคร บทวิจารณ์ผลงานของผู้แต่ง และเอกสารที่เป็นข้อมูลทางสังคม ผู้วิจัยได้สรุปสาระสำคัญเรียงตามลำดับไว้ดังนี้

1. เอกสารที่กล่าวถึงการวิจารณ์ตัวละคร

ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2529 : 124) กล่าวถึงการพิจารณาตัวละครว่า ผู้วิจารณ์จะต้องพิจารณารายละเอียดดังต่อไปนี้ คือ แนวเรื่อง เนื้อเรื่อง ลักษณะนิสัยของตัวละคร ความนึกคิดหรือปรัชญาของผู้แต่ง อารมณ์ของผู้แต่ง และบทเจรจา

รัศมี เฝ้าเหลืองทอง (2524 : 106-112) กล่าวถึงการวิจารณ์งานละคร ผู้วิจารณ์ควรให้ความสำคัญกับเนื้อหาและรูปแบบ ด้านเนื้อหา ผู้วิจารณ์ต้องค้นหาความหมาย ซึ่งแสดงออกหรือซ่อนเร้นไว้ในละครว่า ละครเรื่องนั้นต้องการบอกอะไรแก่คนดู ด้านรูปแบบ ผู้วิจารณ์ต้องพิจารณาว่า โครงสร้างของบทละครเป็นอย่างไร โครงสร้างของบทละครจะประกอบด้วย ก. การปูพื้นเรื่อง ข. การพัฒนาไปสู่ความขัดแย้ง ค. จุดสุดยอด ง. บทสรุปหรือการคลี่คลายของเรื่อง

เจือ สตะเวทิน (ม.ป.ป. : 164-165) กล่าวถึงข้อควรวิจารณ์ละคร มีหลักเกณฑ์ดังนี้คือ โครงเรื่อง ตัวละคร ฉาก ข้อคิด ผู้แต่งกับท่วงทำนองเขียน

จิรพร ทองเชื้อ (2522 : 41-54) กล่าวถึงการวิจารณ์ละคร ผู้วิจารณ์ต้องทราบตั้งแต่วัตถุประสงค์ของละครว่า สำหรับเล่นไม่ใช่อ่าน สาระสำคัญของบทละครต้องนำเสนอได้ และให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินในแง่ ภาพ แสงและเสียง องค์ประกอบของละครประกอบด้วย โครงเรื่อง ตัวละคร แก่นความคิดหรือแนวความคิด ถ้อยคำภาษา ดนตรี ภาวะการตา

เสาวลักษณ์ อนันตศาสน์ (2517 : 73) กล่าวถึงการสร้างลักษณะนิสัยตัวละคร ว่ามีความสำคัญมาก เพราะความสมเหตุสมผลของตัวละคร เป็นสิ่งที่ทำให้คุณค่าของวรรณคดีเด่นชัด ผู้แต่งจะต้องนึกถึงความสมจริงของตัวละคร

เต็มสิริ บุญสิงห์ และเจือ สตะเวทิน (2526 : 130) กล่าวถึงการสร้างตัวละครว่า ตัวละครที่ผู้ดูเอาใจช่วยอยากให้ออกปัญหาสำเร็จและได้ชัยชนะนั้นเรียกว่า ตัวพระเอก และนางเอก ส่วนตัวที่ผู้ดูอยากให้เห็นนั้นคือตัวผู้ร้าย นอกจากนี้บทละครยังมีตัวละครอื่น ๆ อีก เช่น ตัวประกอบ ตัวประกอบฉาก (ตัวประกอบฉากต่างจากตัวประกอบตรงที่ว่า ตัวประกอบฉากไม่มีบท มาเดินนั่งคุยไปมา เพื่อให้ละครสมจริง)

2. เอกสารที่เป็นบทวิจารณ์งานของผู้แต่ง

ดวงมณ จิตรจางค์ (2528 : 254-255) กล่าวถึงตัวละครจีนในเรื่อง หัวใจนักรบ และ วิวาห์พระสมุทร ว่า นายซุ่นเบ้งในฐานะลูกจีนในเมืองไทยน่าสนใจว่าเด็กหลีในเรื่อง วิวาห์พระสมุทร เพราะซุ่นเบ้งเป็นคนในสังคมไทย แต่ยังปฏิบัติตัวเป็นคนเจ้าเล่ห์ ไม่แสดงตนให้แน่ชัดว่าตนเองเป็นคนจีนหรือคนไทย เมื่อนายซุ่นเบ้งทำผิดมักถูกประณามถึงเชื้อสายดั้งเดิม

ของเขา ซึ่งความจริงแล้วน่าจะประณามการกระทำของเขามากกว่าประณามเชื้อสายเกิม ส่วนเด็กหลังนั้นเป็นคนนอกสังคม มีบุคลิกเป็นตัวตลก ซวนห้าว เช่น พุกไม่ซัด ไว้มเปีย ทำทางเป็นเร่ร่อน และตกเป็นเครื่องมือของคนอื่น

ธิดา วัฒนกุล (2519 : 434) กล่าวถึงบทละครพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่กล่าวถึงชาวต่างชาติไว้อย่างชัดเจนคือ หัวใจนักรบ จวดยอานาจ บทละครทั้งสองเรื่องนี้สะท้อนให้เห็นการกระทำอันชั่วร้ายของชาวจีนและชาวยิว โดยให้ตัวละครในเรื่องคือ นายซุ่นเบ่ง และสัมมารโค เป็นชาวต่างชาติ เนื่องจากพระองค์ทรงต้องการชี้ให้เห็นภัยจากอิทธิพลของต่างชาติ จึงทรงเตือนให้ชาวไทยระมัดระวังชาวต่างชาติ

พิภย์สุเนตร นาคธน (2516 : 114) กล่าวถึงตัวละครในบทละครพระราชนิพนธ์ ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวว่า ตัวละครหลายตัวมีลักษณะเป็นคนจีนบนไทย หรือไม่ก็มีลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่บ่งว่ามีเชื้อจีน เช่น นายซุ่นเบ่งในเรื่อง หัวใจนักรบ เป็นคนจีนบนไทยในบังคับต่างชาติ นายประมุขในเรื่อง โพงพาง มีลักษณะ "หน้าซีก หน้าตาชั้นเดียว" และพระวิเชียรวานิชในเรื่อง หมายน้ำบ่อน้ำ ก็มีลักษณะออกจะเป็นเชื้อจีน

ถนอมวงศ์ สุกโชติรัตน์ (2526 : 63-68) กล่าวถึงความคิดของเจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรีที่มีต่อคนจีนว่า ได้ฉายออกมาให้เห็นอย่างชัดเจนในงานประพันธ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทัศนะที่คนไทยมีต่อคนจีนในเมืองไทย ครูเทพได้ใช้ละครเป็นสื่อแสดงความคิดเห็น และให้คนจีนเป็นตัวละครที่เสนอความคิดเห็นของครูเทพ

จินตาศิริ เทียมเกษ (2524 : 264) กล่าวถึงแนวความคิดของเจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี ที่มีต่อคนจีนในงานประพันธ์ร้อยกรองว่า เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรีมีความพยายามที่จะทำให้คนจีน มีความรู้สึกรักประเทศไทยเหมือนมาตุภูมิ ไม่แบ่งแยกกัน และเจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรีได้แสดงความรู้สึกชื่นชมชาวจีนว่า มีความขยันขันแข็ง รู้จักค้าขาย รักสามัคคี และอดทน

3. เอกสารที่เป็นข้อมูลทางสังคม

ภูวคณ ทรวงประเสริฐ (2519 : 9) กล่าวถึงเหตุที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงสรรหาในคุณค่าของการส่งเสริมลัทธิชาตินิยมนั้น เป็นเพราะว่า พระองค์ทรงเห็นคนจีนมีอิทธิพลทางเศรษฐกิจ และมีการเคลื่อนไหวทางการเมือง ซึ่งอาจเป็นภัยต่อ

ประเทศชาติได้ พระองค์จึงค้นคว้าวิธีการปลูกฝังลัทธิชาตินิยมมาใช้ เพื่อแสดงความเป็นปึกแผ่น
ต่อชาวจีน

หวงรื้อย กล่อมเอียง (2516) กล่าวถึงปัญหาชาวจีนในสมัยรัชกาลที่ 6 ว่า
ชาวจีนอพยพเข้ามามากกว่าแต่ก่อน เป็นเหตุให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ได้แก่ ปัญหาทางเศรษฐกิจ
การเมือง และการปกครอง พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงทรงปกครองชาวจีน
เข้มงวดมากขึ้น โดยเฉพาะการควบคุมสมาคมจีน หนังสือพิมพ์จีน และโรงเรียนจีน

จุลลา งอนรด (2513 : 23-42) กล่าวถึงพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้า
เจ้าอยู่หัวทรงปลูกฝังลัทธิชาตินิยมว่า พระองค์ทรงพระราชนิพนธ์วรรณคดีทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง
พระองค์ทรงกล่าวโจมตีชาวจีนและกระตุ้นให้คนไทยมีความตื่นตัวรักชาติ สาเหตุสำคัญที่ทำให้
พระองค์ทรงปลูกฝังลัทธิชาตินิยม เนื่องจากอิทธิพลด้านเศรษฐกิจของชาวจีน และการเผยแพร่
ลัทธิชาตินิยมในหมู่ชาวจีน ซึ่งทำให้ชาวจีนเกิดความฮึกเหิมแตกแยกกับคนไทย

สุวิมล ชาญมามนต์ (2517 : 70-86) กล่าวถึงพระบรมราโชบายในพระบาท
สมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่ทรงจำกัดอิทธิพลของชาวจีนว่า พระองค์ทรงดำเนินการ 2 วิธี
คือ วิธีหนึ่งทรงตราพระราชบัญญัติต่าง ๆ เพื่อผลการผสมกลมกลืนชาวจีน วิธีที่สองทรงพระราช
นิพนธ์บทความลงหนังสือพิมพ์แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเมือง โดยเฉพาะความคิดเห็นที่มีต่อ
ชาวจีน

สกินเนอร์ (Skinner, 2529 : 158) เขียนเรื่องสังคมจีนในประเทศไทย :
ประวัติศาสตร์เชิงวิเคราะห์ มีใจความตอนหนึ่งกล่าวว่า พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้า
อยู่หัว ทรงเป็นนักชาตินิยมแบบเพื่อน และทรงประกาศลัทธิต่อต้านจีน

วุฒิชัย มูลศิลป์ (2525 : 425-440) กล่าวว่า เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี
ได้กล่าวถึงปัญหาที่เกิดจากการสอนในโรงเรียนจีนว่า โรงเรียนจีนได้กลายเป็นแหล่งเผยแพร่
แนวคิดเรื่องระบอบประชาธิปไตย และระบบเศรษฐกิจนิยมตามอุดมการณ์การปฏิวัติของ
ดร.ซุนยัตเซน เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรีจึงเสนอให้ประกาศพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์
เพื่อควบคุมการเรียนการสอนในโรงเรียนจีน และเพื่อปลูกฝังลูกหลานจีนให้มีจิตสำนึกในความ
เป็นไทย

วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบแนวความคิดของผู้แต่งในบทละครที่แสดงทัศนะต่อคนจีน โดยเฉพาะในประเด็นการสร้างตัวละคร
2. เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณค่าทางศิลปะของบทละครพระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่ 6 กับบทละครของครูเทพที่แสดงทัศนะต่อคนจีน

ความสำคัญและประโยชน์ของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ทราบถึงแนวความคิดของผู้แต่งในบทละครที่แสดงทัศนะต่อคนจีน
2. ทำให้เข้าถึงคุณค่าทางศิลปะของบทละครที่นำมาศึกษา

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

บทละครที่ผู้วิจัยใช้ในการศึกษาวิเคราะห์ครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกเฉพาะบทละครที่ผู้แต่งได้แสดงทัศนะต่อคนจีนอย่างเด่นชัด ทั้งนี้เพื่อให้ได้บทละครที่สามารถวิเคราะห์ได้ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้าที่กำหนดไว้ ซึ่งบทละครที่มีลักษณะดังกล่าวมี 11 เรื่อง ดังนี้

1. บทละครพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
 - 1.1 หัวใจนักรบ
 - 1.2 โหงพาง
 - 1.3 วิวาทพระสมุท
 - 1.4 หมายน้ำบ่อหน้า
 - 1.5 กศิ์สำคัญ
 - 1.6 นิินหาสโมสร

2. บทละครของเจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี
 - 2.1 แม่ศรีภรรยา
 - 2.2 บ้อยใหม่
 - 2.3 กำแพงภาษี
 - 2.4 ออกจากมาตราทองคำ
 - 2.5 เงินค่าเสียหายและหนี้สงคราม

ข้อตกลงเบื้องต้น

การวิเคราะห์คุณค่าทางศิลปะของบทละครนี้ ผู้วิจัยจะศึกษาวิเคราะห์ในแง่ของการอ่านเพียงอย่างเดียว โดยจะวิเคราะห์ให้เห็นความสัมพันธ์ของส่วนต่าง ๆ ในบทละครว่ามีความเหมาะสมกลมกลืนกันอย่างไร ทำให้บทละครบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ และในการวิเคราะห์นี้ ผู้วิจัยจะวิเคราะห์องค์ประกอบที่สำคัญ ๆ ของบทละครในประเด็นต่อไปนี้ คือ 1. แก่นเรื่อง 2. โครงเรื่อง 3. ตัวละคร 4. บทสนทนา 5. ฉาก

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

คนจีน หมายถึง คนเชื้อชาติจีนที่อพยพเข้าสู่ประเทศไทย มีแบบแผนการดำเนินชีวิตที่แสดงถึงเอกลักษณ์เฉพาะตัวของคนจีน และรวมถึงบรรดาลูกหลานที่เกิดในประเทศไทย

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามวิธีวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และเสนอผลการวิจัยในรูปการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) โดยมีขั้นตอนในการศึกษาดังนี้

1. ขั้นรวบรวมข้อมูล

1.1 ศึกษาสภาพสังคม ประวัติศาสตร์และพระราชประวัติในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวกับประวัติของกรุงเทพ

1.2 ศึกษาผลงานของผู้แต่งที่ปรากฏในงานประพันธ์ที่มีข้อบ่งชี้เพื่อประโยชน์ในการศึกษาทัศนะของผู้แต่งที่มีต่อคนจีน

1.3 ศึกษาตัวละครพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าฯ กับบทร้อยกรองของกรุงเทพที่แสดงทัศนะต่อคนจีน

2. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลจากการรวบรวมในชั้นที่ 1 โดยศึกษาไปตามประเด็นต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า

3. ขั้นสรุปและอภิปรายผล

3.1 นำผลที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์มาสรุป

3.2 นำผลที่สรุปได้มาอภิปรายผล เสนอความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะ